

۲۱۴۵۵۳۰

بازسازی زیستگاه

(کارشناسی ارشد علوم و مهندسی محیط زیست)

www.ketab.ir

دکتر محمد رضوانی

سرشناسه	رضوانی، محمد، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدید آور	بازسازی زیستگاه / محمد رضوانی و ویراستار علمی غلامرضا بخشی خانیکی ؛ تهیه و تولید دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	پازده، ۲۲۱ ص: مصور. جدول.
فروست	دانشگاه پیام نور، ۲۷۱۶. گروه علوم کشاورزی، ۱/۱۶.
شابک	2 - 0765 - 14 - 964 - 978
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتانامه.
موضوع	زیستگاه (بوم شناسی) -- حفاظت -- آموزش برنامه ای
موضوع	Habitat conservation -- Programmed instruction
موضوع	زیستگاه (بوم شناسی) -- حفاظت -- آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	Habitat conservation -- Examinations, questions, etc. (Higher)
موضوع	اکوسیستم -- آموزش برنامه ای
موضوع	Biotic communities -- Programmed instruction
موضوع	اکوسیستم -- آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	Biotic communities -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده	رضوانی، محمد، ۱۳۴۷-، ویراستار
شناسه افزوده	دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	Payam Noor University
رده بندی کنگره	QH۷۷
رده بندی دیویی	۳۳۳/۹۵
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۲۶۰۲۲

دانشگاه پیام نور

بازسازی زیستگاه

مؤلف: دکتر محمد رضوانی

ویراستار علمی: دکتر غلامرضا بخشی خانیکی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

شابک: ۲ - ۰۷۶۵ - ۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0765 - 2

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید کپی با خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، احسنه، توزیع گسترده، تهیه CD و... این اثر یا بخشی از آن، متن، طرح پشت و روی جلد و... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه مغررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،
نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران، تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۹۸۳۸ - ۵۵۰۰

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

چاپ: اول
شمارگان: ۲۰۰
قیمت: (ریال) ۳۸۰,۰۰۰

فهرست مطالب

پیشگفتار

یازده

۱	فصل اول: مقدمه و بیان هدف
۱	هدف کلی
۱	هدف‌های یادگیری
۱	مقدمه
۲	۱-۱ احیا و بازسازی اکوسیستم
۳	۲-۱ ظرفیت برد زیستگاه (تاب‌آوری)
۵	۳-۱ تقسیم‌بندی مقوله‌های زیست محیطی
۵	۱-۳-۱ محیط طبیعی
۵	۲-۳-۱ محیط اجتماعی
۵	۳-۳-۱ محیط انسان‌ساخت
۶	۴-۱ تعریف سیستم‌های باز و بسته
۷	۱-۴-۱ عملکرد اکوسیستم‌ها از لحاظ باز و بسته بودن آن‌ها
۸	۵-۱ انواع اکوسیستم‌ها
۹	۱-۵-۱ اکوسیستم‌های برهم‌خورده
۹	۲-۵-۱ اکوسیستم‌های برهم‌نخورده
۱۰	۶-۱ جریان انرژی در اکوسیستم
۱۰	۷-۱ پیش‌فرض‌های تعیین جایگاه ظرفیت برد
۱۰	۸-۱ معیارهای سنجش ظرفیت برد
۱۱	۱-۸-۱ انواع فعالیت‌های تفرجی
۱۱	۲-۸-۱ ویژگی‌های بوم‌شناختی
۱۱	۳-۸-۱ تأثیرات اقتصادی - اجتماعی
۱۱	۹-۱ جایگاه ظرفیت برد در طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی تفرجگاهی

۱۲	۱-۹-۱ معیارهای سنجش و انواع ظرفیت برد تفرجگاهی
۱۳	۱-۹-۲ استانداردها در ظرفیت برد تفرجگاهی
۱۳	خلاصه فصل اول
۱۴	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۱۵	خودآزمایی تشریحی فصل اول
۱۷	فصل دوم: تعاریف و مفاهیم ظرفیت برد
۱۷	هدف کلی
۱۷	هدف‌های یادگیری
۱۷	مقدمه
۱۸	۱-۲ نظریه بوم‌شناختی و احیای جمعیت‌ها و جوامع
۲۱	۲-۲ ژنتیک بوم‌شناختی و جمعیتی در بوم‌شناسی احیا
۲۲	۱-۲-۳ چرا تغییر ژنتیکی در بوم‌شناسی احیا مهم است؟
۲۴	۳-۲ آزمایش بوم‌شناختی در زمینه احیا
۲۵	۴-۲ ضرورت پیشرفت فرضیه
۲۷	۵-۲ تأثیر تغییرات ژنتیکی بر بوم‌شناسی احیا
۳۰	۶-۲ تاریخچه ارزیابی برد در ایران
۳۱	۷-۲ تئوری و مفهوم ظرفیت برد
۳۴	۸-۲ انواع ظرفیت برد
۳۴	۱-۸-۲ ظرفیت تحمل زیست‌محیطی
۳۴	۲-۸-۲ ظرفیت تحمل فیزیکی
۳۵	۳-۸-۲ ظرفیت تحمل بیولوژیکی
۳۵	۴-۸-۲ ظرفیت تحمل خدماتی
۳۵	۵-۸-۲ ظرفیت تحمل اکولوژیکی
۳۶	۶-۸-۲ ظرفیت تحمل روانی
۳۶	۷-۸-۲ ظرفیت تحمل اجتماعی - فرهنگی
۳۶	۸-۸-۲ ظرفیت تحمل اقتصادی
۳۷	۹-۲ جایگاه ظرفیت برد در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت محیط‌زیست
۳۸	۱۰-۲ روش‌های برآورد ظرفیت برد
۴۶	۱۱-۲ ارزیابی ظرفیت برد
۴۸	۱۲-۲ ارزیابی توان اکولوژیکی
۴۸	خلاصه فصل دوم
۵۰	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم
۵۱	خودآزمایی تشریحی فصل دوم
۵۳	فصل سوم: عوامل مؤثر در ظرفیت برد
۵۳	هدف کلی

پیشگفتار

کره زمین به عنوان تنها کره مسکون، دچار مخاطرات طبیعی فراوانی است. بسیاری از آن‌ها توسط دخالت‌های انسانی پدید آمده‌اند.

اما نقش انسان همیشه مخرب نیست. پیشرفت دانش و تکنولوژی به همراه ارتقای سطح مسئولیت‌پذیری انسان نسبت به محیط زیست می‌تواند موجبات برون‌رفت از بحران باشد.

بسیاری از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های اکوسیستم‌های طبیعی در صورت تخریب، قابلیت بازسازی و احیا را دارند ولی در مقابل بسیاری دیگر از مؤلفه‌های محیط‌زیستی در صورت تخریب، بازسازی‌شان دشوار و یا غیرممکن است. لذا بهره‌برداری و توسعه معقول از محیط‌زیست می‌تواند به عنوان یگانه راهبرد صیانت از کره زمین باشد.

حفاظت و بازسازی زیستگاه‌ها با محوریت حیات وحش و همچنین رویشگاه‌ها با محوریت پوشش گیاهی در نتیجه مدیریت همه‌جانبه و بهره‌برداری پایدار از اکوسیستم خواهد بود و اما زمانی می‌تواند کاملاً مؤثر واقع شود که تمامی مؤلفه‌های زنده و غیرزنده در سازوکار اکوسیستم مشارکت کنند.